

Re-Accredited 'B++' 2.86 CGPA by NAAC

VEER NARMAD SOUTH GUJARAT UNIVERSITY

University Campus, Udhna-Magdalla Road, SURAT - 395 007, Gujarat, India.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી

યુનિવર્સિટી કેમ્પસ, ઉદના-મગદલા રોડ, સુરત - ૩૯૫ ૦૦૭, ગુજરાત, ભારત.

Tel : +91 - 261 - 2227141 to 2227146, Toll Free : 1800 2333 011, Digital Helpline No.- 0261 2388888

E-mail : info@vnsgu.ac.in, Website : www.vnsgu.ac.in

--: પરિપત્ર :-

યુનિવર્સિટી ડિપાર્ટમેન્ટનાં વડાશ્રીઓ અને યુનિવર્સિટી કેમ્પસમાં ચાલતા સ્વનિર્ભર અભ્યાસક્રમનાં કો-ઓર્ડિનેટરશ્રીઓ તથા યુનિવર્સિટી સંલગ્ન તમામ કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓને જણાવવાનું કે, શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ થી સ્નાતક કક્ષાના તમામ અભ્યાસક્રમો (જે વિદ્યાશાખામાં એપેક્ષ બોડીના નિયમો લાગુ પડતા હોય તે સિવાય) માટે અમલમાં આવનાર Bharatiya Knowledge System (BKS) નો હિન્દુ સ્ટડીઝ અભ્યાસ સમિતિની તા.૨૭/૦૫/૨૦૨૪ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક:૧ થી VAC હેઠળ મંજૂર કરેલ " ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા પ્રવિષ્ટિ" સેમે-૩ નાં અભ્યાસક્રમ અંગે વિચારણા કરતા એકેડેમિક કાઉન્સિલની તા.૧૫/૦૬/૨૦૨૪ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક: ૯૭ થી મંજૂર કરેલ છે. જેનો અમલ કરવા આથી જાણ કરવામાં આવે છે.

એકેડેમિક કાઉન્સિલની તા.૧૫/૦૬/૨૦૨૪ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક: ૯૭

:: આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે, શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૨૪-૨૫ થી સ્નાતક કક્ષાના તમામ અભ્યાસક્રમો (જે વિદ્યાશાખામાં એપેક્ષ બોડીના નિયમો લાગુ પડતા હોય તે સિવાય) માટે અમલમાં આવનાર Bharatiya Knowledge System (BKS) નો હિન્દુ સ્ટડીઝ અભ્યાસ સમિતિની તા.૨૭/૦૫/૨૦૨૪ની સભાનાં ઠરાવ ક્રમાંક:૧ થી VAC હેઠળ મંજૂર કરેલ " ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા પ્રવિષ્ટિ" સેમે-૩ નાં અભ્યાસક્રમ મંજૂર કરવામાં આવે છે. તથા સેમે.-૩ માં ફરજીયાતપણે સદર અભ્યાસક્રમનો અમલ કરવાનો રહેશે, અન્ય વિકલ્પ આપી શકાશે નહીં.

(બિડાણ : ઉપર મુજબ)

ક્રમાંક : એસ./પરિપત્ર/૧૨૭૯૯/૨૦૨૪

તા. ૧૯-૦૬-૨૦૨૪

W. P. S.
કુલસચિવ વગ

પ્રતિ,

- ૧) યુનિવર્સિટી સંલગ્ન તમામ કોલેજોનાં આચાર્યશ્રીઓ,
- ૨) યુનિવર્સિટી ડિપાર્ટમેન્ટના વડાશ્રીઓ અને યુનિવર્સિટી કેમ્પસમાં ચાલતા સ્વનિર્ભર અભ્યાસક્રમનાં કો-ઓર્ડિનેટરશ્રીઓ.
- ૩) પરીક્ષા નિયામકશ્રી, પરીક્ષા વિભાગ, વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી, સુરત.
- ૪) કો-ઓર્ડિનેટરશ્રી, IKS Centre - Centre for Hindu Studies, વી. ન. દ. ગુ. યુનિ. સુરત.

..... જાણ તથા ઘટતું થવા.

વીર નર્મદ દક્ષિણ ગુજરાત વિશ્વવિદ્યાલય

અભ્યાસક્રમ : 'ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા પ્રવિષ્ટિ'

સેમેસ્ટર-૩ વર્ષ: ૨૦૨૪-૨૫

અકેડેમિક કાઉન્સિલ તા. 15-06 -2024

બાબલ.....૧૭.....બિડાણપરિષ્કૃ. 15.....

ક્રેડિટ : ૨

કુલ કલાકો : ૩૦

યુનિટ	વિષય
૧	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ભારતીય વાંગ્મય અને અષ્ટાદશ વિદ્યાસ્થાન ➤ લોકજીવન અને વાર્ષિક પરંપરાઓમાં ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા ➤ ભારતીય જ્ઞાન પરંપરાની વૈશ્વિક આવશ્યકતા ➤ ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા હાસનાં કારણો અને પુર્નજાગરણ<ul style="list-style-type: none"> • વિદેશી આક્રમણોથી ઉદ્ભવેલ અસ્થિરતા • અંગ્રેજો દ્વારા બિનઔદ્યોગિકીકરણ
૨	<ul style="list-style-type: none"> ➤ ભારતીય જ્ઞાન પરંપરામાં સામાજિક વ્યવસ્થાઓ અને કળા<ul style="list-style-type: none"> • વ્યક્તિ, કુટુંબ, લોક, રાજ્ય અને રાષ્ટ્ર , • નૃત્ય, સંગીત, સ્થાપત્ય કળાઓ. ➤ પ્રાચીન ભારતમાં વિજ્ઞાન અને પ્રોદ્યોગિકી<ul style="list-style-type: none"> • કૃષિવિજ્ઞાન, ધાતુશાસ્ત્ર, ખગોળવિજ્ઞાન, વસ્ત્ર ઉદ્યોગ ➤ ભારતીય પરંપરામાં અર્થ વિચાર અને સંચાલન<ul style="list-style-type: none"> • આચાર્ય કૌટિલ્યનું અર્થશાસ્ત્ર

સંદર્ભ ગ્રંથ:

૧. સુરેશ સોની, ભારતમાં વિજ્ઞાનની ઉજ્જવળ પરંપરા, સાહિત્ય, સાધના ટ્રસ્ટ.
૨. પ્રશાંત પોલ, ભારતીય જ્ઞાનનો ખજાનો, ભારત શોધ સંસ્થાન.
૩. ઓમપ્રકાશ પાંડે, ભારત વૈભવ રાષ્ટ્રીય પુસ્તક ન્યાસ ભારત.
૪. Soni Suresh, India's Glorious Scientific traditional , Prabhat Prakashan, 2020.
૫. Treasure Trove of Indian Knowledge: Discovering India's Rich Intellectual Heritage by Prashant Pole.
૬. રાકેશ સિંહ, ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા, ભારતીય વિચારમંચ.

Veer Narmad South Gujarat University

Syllabus: Bharatiya Knowledge System / Bhartiya Gyan Parampara

Semester-3 Year: 2024-25

Credit: 02

Total Hours :30

Unit	Subject
1	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Bharatiya Vangmay and Aṣṭādaśa-vidyās (Bharatiya Literature and the Eighteen Sciences) ➤ Bharatiya knowledge tradition in Bharatiya folk life and its oral tradition. ➤ The global necessity, importance, and relevance of Bharatiya knowledge traditions. ➤ Reasons for the decline and revival of Bharatiya knowledge traditions:<ul style="list-style-type: none"> ▪ Instability due to foreign invasions. ▪ Deindustrialization by the British.
2	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Social Systems and Arts in Bharatiya Knowledge Traditions<ul style="list-style-type: none"> ○ Social structures including family, community, state, and Nation. ○ Arts such as dance, music, and architecture. ➤ Ancient Bharatiya Science and Technology<ul style="list-style-type: none"> ○ Exploration of fields such as agriculture, metallurgy, astronomy, and the textile industry. ➤ Economic Thoughts and Administration in Bharatiya Traditions<ul style="list-style-type: none"> ○ Insights from texts like Kautilya's Arthashastra.

સંદર્ભ ગ્રંથ:

૧. સુરેશ સોની, ભારતમાં વિજ્ઞાનની ઉજ્જવળ પરંપરા, સાહિત્ય, સાધના ટ્રસ્ટ.
૨. પ્રશાંત પોલ, ભારતીય જ્ઞાનનો ખજાનો, ભારત શોધ સંસ્થાન.
૩. ઓમપ્રકાશ પાંડે, ભારત વૈભવ રાષ્ટ્રીય પુસ્તક ન્યાસ ભારત.
૪. Soni Suresh, India's Glorious Scientific traditional , Prabhat Prakashan, 2020.
૫. Treasure Trove of Indian Knowledge: Discovering India's Rich Intellectual Heritage by Prashant Pole.
૬. રાકેશ સિંહા, ભારતીય જ્ઞાન પરંપરા, ભારતીય વિચારમંચ.